

MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 7 lipca 2021 r.

Poz. 612

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 24 czerwca 2021 r.

w sprawie uczczenia 65. rocznicy Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956

W dniu 28 czerwca 1956 roku na ulice Poznania, żądając „wolności i chleba”, wyszli robotnicy poznańskich zakładów pracy, protestując przeciwko fatalnym warunkom życia w regionie i w kraju. Bezpośrednim powodem buntu robotników był trwający od dłuższego czasu konflikt w Zakładach im. Józefa Stalina (dawniej i dziś im. Hipolita Cegielskiego), zatrudniających ok. 13 tys. osób. Ich załoga domagała się zwrotu niewłaściwie naliczanych podatków od wypłat, poprawy warunków bezpieczeństwa oraz lepszej organizacji pracy, która zakończyłaby wielogodzinne przestoje fabryki. Wśród robotniczych postulatów pojawiły się także żądania podwyżki płac i obniżenia cen, przede wszystkim żywności. Po nieudanej misji delegacji robotników do Warszawy, rozpoczął się strajk generalny, a następnie – manifestacja na ulicach miasta.

Władze komunistyczne do zwalczenia protestu, rozlewającego się na cały Poznań, skierowały obok milicji i UB, także wojsko: 10 tys. żołnierzy i m.in. 359 czołgów. Walki na ulicach trwały dwa dni i zakończyły się krwawą pacyfikacją miasta. Zginęło co najmniej 70 protestujących, ponad 600 osób zostało rannych, zatrzymano ponad 700 demonstrantów, aresztowano blisko 300. Prześladowania trwały długo po dniach buntu. Represjom poddano także obrońcę aresztowanych mec. Stanisława Hejmowskiego.

Duży wpływ na determinację i odwagę poznańskich robotników miało ich mocne przekonanie, że Polska znajdowała się pod sowiecką okupacją i dlatego ich protest przerodził się w niepodległościowe powstanie przeciwko władzy z obcego nadania. Innym z powodów Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956 był fakt, że władze komunistyczne na inwestycje w Poznaniu i w Wielkopolsce przeznaczają mniej środków niż w innych rejonach państwa, tłumacząc to koniecznością wspierania obszarów najbardziej zacofanych. Pensje też były niższe niż w pozostałych regionach kraju.

Powstanie Poznańskie – Czerwiec 1956 odbiło się szerokim echem w kraju i na świecie i było głównym zaczynem późniejszej, częściowej demokratyzacji życia publicznego w Polsce i w innych państwach ówczesnego tzw. obozu socjalistycznego. Stało się także punktem odniesienia dla następnych protestów robotniczych w Polsce i jednym z ideowych fundamentów powszechnego ruchu „Solidarności”, który zrodził się dzięki działalności opozycji demokratycznej oraz strajkom robotniczym na Wybrzeżu w 1980 roku.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej oddaje cześć bohaterom Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956. Polska nigdy o Was nie zapomni.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*